РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Изх. № УК-3

София, 29.12.2021 г.

УКАЗАНИЕ

относно счетоводното отчитане на Програмата за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия с подпомагане от 110 лв./MWh

Настоящото Указание се издава на основание чл. 15, т. 2 от Закона за счетоводството.

Целта на Указанието е да даде разяснения и насоки за счетоводното отчитане на програмата за компенсиране на небитовите крайни клиенти на електрическа енергия.

С Решение № 739 от 26.10.2021 г., изменено с Решение № 771 от 06.11.2021 г. и Решение № 885 от 16.12.2021 г., Министерският съвет прие програма за компенсиране на небитовите крайни клиенти на електрическа енергия. Решението е взето с цел защита и подпомагане на всички небитови крайни потребители за справяне с последиците от съществените и неблагоприятни колебания на цените на електрическата енергия.

1. Условия на Програмата:

Програмата има компенсаторен ефект и допълва вече предприетите други временни мерки на национално ниво за повишаване на прозрачността и подобряване на функционирането на енергийния пазар, както и засилване на регулаторния контрол.

Програмата предвижда механизъм за подпомагане на небитовите крайни клиенти чрез търговците на електрическа енергия, доставчиците от последна инстанция, производителите на електрическа енергия, продаващи директно на крайни небитови клиенти, и оператори на организиран борсов пазар на електрическа енергия (Доставчиците). Подкрепата по Програмата е насочена към всички небитови крайни клиенти по смисъла на § 1, т. 27г и 33а от допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката, които ще получат компенсация от 110 лв./MWh използвана електроенергия. Същите ще бъдат подпомогнати чрез извършване на компенсация на базата на количествата активна електрическа енергия, върху която се начислява цена "задължение към обществото", с фиксирана сума за подпомагане от 110 лв. на един MWh, като в сумата не е включен ДДС. Чрез компенсацията ще бъде намалена дължимата за плащане сума от небитовите крайни клиенти.

Компенсацията ще бъде извършена от Доставчика, с който небитови крайни клиенти имат сключен договор за доставка на електрическа енергия.

Програмата обхваща период на подпомагане от 1 октомври 2021 г. до 30 ноември 2021 г. включително. Компенсациите ще бъдат изплатени до 28 февруари 2022 г.

Подпомагането се отпуска въз основа на сключен типов договор между Министерството на енергетиката и Доставчиците.

София - 1040
ул. "Г.С.Раковски" № 102
тел. централа: 9859 1
факс: 980 68 63
minfin@minfin.bg
www.minfin.bg

Информация за полагащата се компенсация се посочва във фактурите, издавани от Доставчиците. За фактури, издадени преди подписване на договора, по които се дължи компенсация, която не е отразена във фактурата, Доставчикът е задължен да уведоми клиента за полагащата му се компенсация, която се предоставя на последния чрез намаляване на следващо плащане от клиента.

2. Счетоводно отразяване на Програмата:

Паричната компенсация по Програмата се получава от доставчиците на електроенергията, а те от своя страна ще намаляват сумата за плащане в издадените фактури към небитовите потребители. За всеки отделен небитов краен потребител се изчислява сума на компенсацията (110 лв. умножени по използваните за месеца мегаватчасове). Тази сума се приспада от фактурираната стойност на електроенергията с начислен акциз и ДДС така, че сумата за плащане по фактурата ще е по-малка от действително дължимата. Възприетият начин на предоставяне на компенсацията ще осигури по-бързото и сигурно предоставяне на крайния небитов потребител на тази компенсация и ще намали значително паричния поток, тъй като сумите за компенсациите ще се превеждат по банковите сметки на доставчиците, които са значително по-малко на брой от потребителите.

Пример (сумите имат илюстративен характер):

Фактурата, която достъвчикът издава на своя клиент (небитов краен потребител) за доставка на електрическа енергия през месец октомври или ноември съдържа следните позиции:

електроенергия 5 МВтч	1400 лв.
задължение към обществото	36 лв.
акциз	10 лв.
мрежови услуги	344 лв.
Данъчна основа	1790 лв.
ДДС	358 лв.
Общо сума с ДДС	2148 лв.
Компенсация	- 550 лв.
Сума за плащане	**1598 лв.**

Счетоводните записи могат да бъдат следните (използвани са данните от примера за фактуриране):

2.1. При доставчика на електроенергия

При издаване на фактура за електрическа енергия на крайния клиент – с цялата сума на действително доставената ел.енергия:

Дт с/ка Клиенти	2148	
Кт с/ка Приходи от продажба на ел.енергия		1780
Кт с/ка Разчети за акцизи		10
Кт с/ка ДДС продажби		358

При получаване на плащане от клиента – със сумата за плащане от клиента след приспадане на компенсацията:

Дт с/ка Парични средства	1598	
Кт с/ка Клиенти		1598

За начисляване на компенсацията по Програмата – със сумата на компенсацията (по 110 лв./MWh):

Дт с/ка Разчети по Програмата	550	
Кт с/ка Клиенти		550

При получаване на компенсацията от държавата – със сумата на компенсацията:

Дт с/ка Парични средства	550	
Кт с/ка Разчети по Програмата		550

2.2. При небитовия краен клиент (получателя)

При получаване на фактурата за потребената електрическа енергия – със сумата на действително начислената ел.енергия:

Дт с/ка Разходи за ел.енергия	1790	
Дт с/ка ДДС покупки	358	
Кт с/ка Доставчици		2148

При плащане на фактурата на доставчика – със сумата за плащане, след приспадане на компенсацията:

Дт с/ка Доставчици	1598	
Кт с/ка Парични средства		1598

За начисляване на компенсацията за електрическа енергия – със сумата на компенсацията (по 110 лв./MWh), тъй като марката е насочена за подпомагане на крайните небитови клиенти:

Дт с/ка Финансиране по Програмата	550	
Кт с/ка Приходи от финансирания		550

За закриване на задължението към доставчика – със сумата на компенсацията:

Дт с/ка Доставчици	550	
Кт с/ка Финансиране по програмата		550

В практиката не редки са случаите, когато получателят префактурира електрическа енергия на наематели, които не са битови потребители. Разпределението става на база договорни отношения между страните, например на база наета площ, индивидуален електромер и др. Също така, наемодателят може да използва част от сградата за собствени нужди и съответно да потребява някаква част от електроенергията, а да префактурира на наемателите останалата част от доставената електроенергия. Възможно е и да отдава целия актив на външни небитови потребител и тогава префактурира цялото количество ел. енергия на тях. Независимо от разнообразните отношения между наемодател - наемател счетоводното третиране на мярката се свежда до следната примерна схема:

2.3. При получателя, който се явява наемодател и префактурира ел. енергия на своите наематели (небитови крайни потребители)

Разглеждаме вариант, при който наемодателят е използвал част от електроенергията за собствени нужди и префактурира на наемател електрическа енергия за 1200 лв. с ДДС. Наемодателят е изчислил, че използваната от него част от компенсацията е 143 лв., а

останалите 307 лв. трябва да прехвърли към наемателя и да отрази тази компенсация във фактурата.

Наемодателят издава следната фактура на наемателя:

Използвана ел.енергия	1000 лв.
ДДС	200 лв.
Общо	1200 лв.
Компенсация	-307 лв.
Сума за плащане	893 лв.

Тази фактура, издадена от наемодателя към наемателя се осчетоводява аналогично на издадените фактури от доставчиците на ел. енергия, тъй като в случая доставчик е наемодателят:

Дт с/ка Клиенти	1200	
Кт с/ка Приходи от продажба на ел.енергия		1000
Кт с/ка ДДС продажби		200

За начисляване на компенсацията по Програмата – със сумата на компенсацията (по 110 лв./MWh):

Дт с/ка Разчети по Програмата	307	
Кт с/ка Клиенти		307

При получаване на плащане от клиента-наемателя – със сумата за плащане по фактура след приспадане на компенсацията:

Дт с/ка Парични средства	893	
Кт с/ка Клиенти		893

За намаляване на компенсацията от държавата, предоставена на наемателя – червена статия (сторно) със знак „-“:

Дт с/ка Разчети по Програмата	-307	
Кт с/ка Приходи от финансирания		-307

Счетоводните записи при наемателя са аналогични като примера с небитов краен клиент (потребител) – т. 2.2.

2.4. Издаване на фактури и срокове за съхранение.

Информация за полагащата се компенсация се посочва във фактурите, издавани от Доставчиците. Съгласно чл. 9, ал. 2, т. 4 от типовия договор между Министерството на енергетиката и доставчиците на електрическа енергия, Доставчикът е задължен да посочи във фактурите, издавани на неговите небитови крайни клиенти, информация за полагащите се компенсации, като намаление на дължимата сума за плащане, без намаляване на данъчната основа на доставката като впише текст във фактурата „Компенсация по РМС № 739/26.10.2021 г. и РМС № 771/06.11.2021 г. към фактура….“

В случаите, когато Доставчикът е издал фактури преди подписване на договора, Доставчикът е задължен да уведоми клиента за полагащата му се

компенсация, която се предоставя на последния чрез намаляване на следващо плащане от клиента. Тоест отразява се в следващата фактура към клиента.

Информацията, която Доставчикът предоставя за съпоставка и предоставяне на компенсация (чл. 4 и чл. 7 от типовия договор) се съхранява в срок от 10 години, считано от 31.12.2021 г.

АСЕН ВАСИЛЕВ

ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ ПО ЕВРОФОНДОВЕТЕ И МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ